

FOTO: IIRB/ SVENJA STRAUSS, IIRB SECRETARY GENERAL

Vår första internationella betkongress

Så många att alla inte fick plats på bild. Ett gott försök att få med alla deltagare på bild framför ekträdet som Winston Churchill lät plantera i slutet av 1950-talet.

I början av juli reste vi två och stora delar av NBR till den 80:e IIRB-kongressen i Cambridge. Vi är båda nyutexaminerade mark/växt-agronomer och bakgrunden till att vi fick åka med NBR till IIRB-kongressen är att vi skrev våra masterarbeten tillsammans med NBR.

Sommaren 2026 i England kommer troligen bli historisk med ett VM-brons i fotboll, extremtorka, värmeböljor samt IIRB:s 80:e sockerbetskongress på Churchill College i anrika Cambridge.

Som nyutexaminerade agromstudenter var det en fantastisk möjlighet att skapa internationella kontakter och få höra om de senaste rönen i sockerbetsvärlden, en möjlighet vi fick efter att vi skrev våra examensarbeten tillsammans med NBR.

Internationell mötesplats

IIRB (International Institute of Sugar Beet Research) arrangerar vartannat år en internationell kongress där över 300 forskare, växtförädlare och branschrepresentanter inom sockerbetsnäringen från hela världen samlas för att dela ny kunskap och erfarenheter.

Programmet omfattade två fullspäckade dagar med presentationer om det senaste inom odlingen. Några av årets huvudteman var kopplade till sjukdomar, ogräs, resistensproblematik, gödsling, AI-implementering och ny teknik.

Utöver föredragen visades ett stort antal forskningsposter. Vi fick själva möjlighet att presentera våra masterarbeten på varsin poster och diskutera resultaten med deltagare från flera länder. På kvällen bjöds det på bankett där det minglades och knöts nya kontakter.

Sjukdomar i fokus

Sjukdomar var utan tvekan ett av kongressens mest framträdande teman. Av de 29 presentationerna handlade 17 om sjukdomar, till exempel Cercospora, SBR och virusgulsot, vilket tydligt visar var många av odlingens största utmaningar finns idag.

Cercospora tillhör redan de mest betydande sjukdomarna i södra Europa och USA. Där används både toleranta och resistenta sorter, men flera presentationer visade att svampen i vissa fall har börjat övervinna resistensen hos tidigare motståndskraftiga sorter, vilket är oroväckande.

Även fungicidresistens är ett växande problem. Det har lett till att odlare i många områden kombinerar traditionella, så kallade singel-site-fungicider, med multi-site-produkter som koppar och svavel för att beva-

ra effekten.

Viktiga erfarenheter som vi tar med oss är att ingen enskild åtgärd kan kontrollera *Cercospora*. För att kunna hantera ett eventuellt ökat svamptryck krävs kombinerade åtgärder, till exempel fler effektiva aktiva substanser, motståndskraftiga sorter, planerade växtföljder samt jordbearbetningsstrategier.

SBR och virusgulsot

SBR var också ett återkommande diskussionsämne. Sjukdomen har fått stor betydelse i bland annat Tyskland och mycket kring dess utveckling är fortfarande okänt. Samtidigt presenterades flera intressanta studier om hur smittspridaren *Pentastiridius leporinus* kan övervakas och hanteras.

Även virusgulsot stod högt på agendan. Flera forskningsprojekt fokuserade på utvecklingen av toleranta sorter som nu har högre avkastningsnivåer än tidigare samt på utmaning-

en att hantera flera olika virus, framför allt kombinationen av BYV, BMYV och BChV.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att vi ska vara ödmjuka inför de utmaningar som ligger framför oss i Sverige, men samtidigt tacksamma över att vi hittills är relativt friskonade från många av de sjukdomsproblem som drabbar andra länder.

Ogräs och resistens

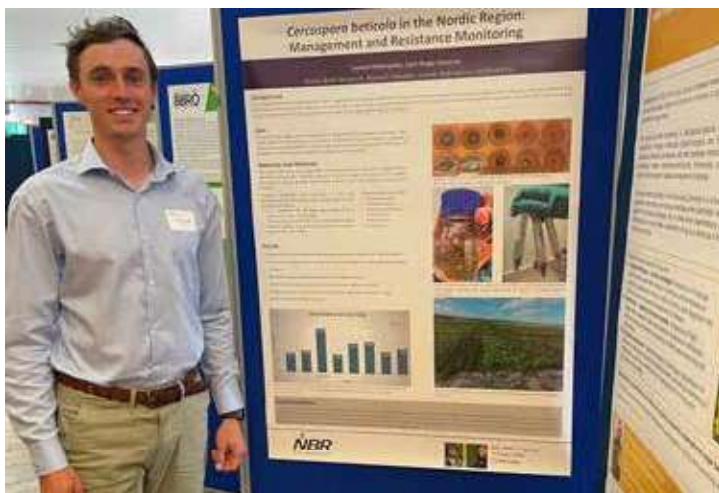
Även ogräshantering var ett viktigt tema under kongressen. Särskilt diskuterades konsekvenserna om nuvarande herbicider, till exempel fenmedifam i Betanal, förbjuds i framtiden samt de växande problemen med ALS-resistenta ogräs i Conviso Smart-systemet.

I denna fråga har vi i Sverige en viktig roll att spela. Vi är ett av de länder som har längst erfarenhet av Conviso-betor i praktisk odling och har därför redan samlat värdefull kunskap kring både möjligheter och ris-

ker med systemet. Flera presentationer berörde hur resistensutveckling kan förebyggas med genomtänkta ogrässtrategier i hela växtföljden och uppföljning i fält. Utöver kemisk bekämpning presenterades också olika mekaniska metoder, där radhackning och kamerastyrda system lyftes fram som viktiga verktyg i framtidens integrerade ogräshantering.

AI och framtidens teknik

Nyfikenheten för ny teknik och implementering av AI i forskning och praktisk odling var generellt stor och lyftes ofta fram som en viktig del av framtidens sockerbetsodling. Trots det var antalet presentationer där AI stod i centrum relativt begränsat. Ett exempel var en studie där AI användes för att identifiera olika stritar på gula klisterfällor, vilket kan bidra till effektivare övervakning av SBR-spridaren. Vår uppfattning från kongressen är att AI ännu befinner sig i ett tidigt skede inom sockerbetsforskningen, men att utvecklingen går snabbt samt att området sannolikt och förhoppningsvis kommer att få en betydligt större plats på framtida IIRB-kongresser.

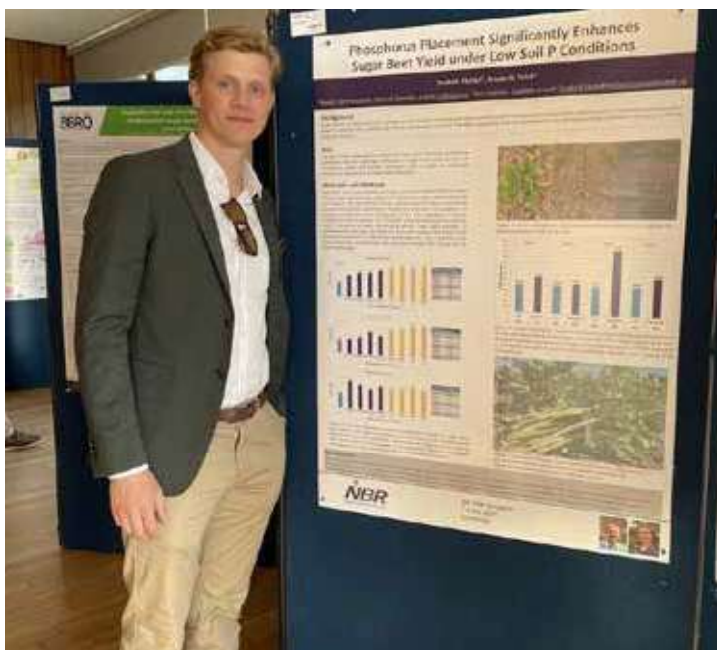

Posterpresentation. Carl-Hugo vid sin poster om *Cercospora* och metodutveckling av resistens-tester i NBR:s labb.

Frederik och Carl-Hugo

Frederik skrev sitt masterarbete under vintern 2024–2025 om effekten av appliceringsmetod och fosforgiva på sockerskörden och arbetar idag som växtodlingsrådgivare på HIR Skåne.

Carl-Hugo skrev sitt masterarbete under vintern 2025–2026 om *Cercospora*, med fokus på fungicidresistens och har nu börjat arbeta på NBR, vilket går att läsa om i tidigare nummer av Betodlaren.

Posterpresentation. Frederik vid sin poster om fosfor och hur appliceringsmetod och giva påverkar sockerskörden.

Vad tar vi med oss hem?

För oss båda var kongressen mycket mer än en möjlighet att ta del av den senaste forskningen inom sockerbetsodling. Som nyutexaminerade mark/växt-agronomer fick vi chansen att möta forskare och branschrepresentanter från hela världen och se hur stort det internationella samarbetet kring betodlingen faktiskt är. Många av de utmaningar som vi diskuterar i Sverige, som sjukdomar, resistens samt hållbar och produktiv betodling, är frågor som odlare och forskare arbetar med även i andra delar av världen.

En tydlig lärdom från kongressen var också värdet av internationella mötesplatser. Sockerbetsbranschen är relativt liten och genom att dela erfarenheter, resultat och idéer kan utveck-

lingen gå snabbare. Ofta står vi inför samma eller liknande problem, och då blir samarbetet mellan länder och forskningsinstitut särskilt viktigt.

Egna höjdpunkter

För egen del (Carl-Hugo) var det inspirerande att få presentera postern med mitt masterbete och samtidigt få möjlighet att knyta kontakter med flera av de forskare vars studier jag refererat till under mitt arbete. Att få ansikte på och diskutera frågor direkt med de personer som arbetar med liknande saker som NBR fast i andra delar av världen, gav både nya perspektiv och värdefulla kontakter för framtiden. I min nya roll på NBR ser jag detta nätverk som en stor tillgång när framtida frågeställningar och samarbeten uppstår. Det kommer bli

enklare att ta kontakt med forskare från systerorganisationer i framtiden när man har träffats i sådana här sammanhang.

I egenskap av relativt ny och oerfaren växtodlingsrådgivare som är uppvuxen med sockerbetsodling i Kristianstad, har jag (Frederik) reflekterat mycket kring värdet av att ta med sig alla kunskaper från de främsta forskarna inom sina fält hela vägen hem till de skånska betfälten.

NBR gör ett fantastiskt arbete genom att förvalta den kunskap som finns ute i världen och paketera den så att den blir övergriplig och lättåtkomlig för svenska odlare, dels genom försöksverksamhet och forskning, dels genom den direkta kontakten med oss odlare och rådgivare.

Våga fråga

En annan reflektion som kan beröra tidningens yngre läsare är att ta chansen att skriva examensarbeten med externa företag. Om inte vi hade tagit chansen och skrivit våra arbeten tillsammans med NBR hade vi missat möjligheten att få ta del av kombinationen av en kall sockermarknad, historiskt varm brittisk sommar och de hetaste ämnena inom sockerbetsodlingen i världen.

Carl-Hugo Jonsson
NBR Nordic Beet Research

Frederik Falck
HIR Skåne